

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Bakalářská práce

**Návrh spotřebitelského úvěru pro retailového klienta
z pohledu RPSN**

Erika Erbanová Hetflejšová

© 2018 ČZU v Praze

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Erika Erbanová

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Návrh spotřebitelského úvěru pro retailového klienta z pohledu RPSN

Název anglicky

Proposal of Consumer Loan for Retail Client from the View of the Annual Percentage Rate of Charge

---

Cíle práce

Cílem bakalářské práce bude navrhnout optimální úvěrový produkt pro zvoleného retailového klienta s využitím nabídky spotřebitelských úvěrů u vybraných bank v České republice. Hlavním parametrem pro výběr tohoto produktu bude RPSN, kterou musí povinně finanční instituce u těchto úvěrů uvádět. Dílčím cílem bude charakteristika spotřebitelských úvěrů poskytovaných finančními institucemi v České republice.

Metodika

Literární rešerše bude zpracována metodou komparace a kompilace poznatků z literatury a ostatních citovaných zdrojů. Poznatky budou čerpány z problematiky poskytování úvěrů se zaměřením na spotřebitelské úvěry.

V praktické části bude pomocí analýzy a komparace nabídek vybraných finančních institucí navržen optimální úvěrový produkt. Základním kritériem bude RPSN (Roční procentní sazba nákladů), zohledněna budou i další kritéria (výše úvěrového rámce, výše měsíční splátky, doba splatnosti).

Doporučený rozsah práce

30 – 40 stran

Klíčová slova

roční procentuální sazba nákladů, spotřebitelský úvěr, úroková sazba

---

Doporučené zdroje informací

KOCH T. W. a MACDONALD S. S. 2010. Bank management. 7th ed. Ohio: South-Western Pub. ISBN 0-324-65578-9.

MEJSTŘÍK, M.; PEČENÁ, M. a TEPLÝ, P. 2015. Bankovníctví v teorii a praxi / Banking in Theory and Practice, Praha: Karolinum. ISBN 978-80-246-2870-7.

POLOUČEK, S. a kolektiv, 2009. Peníze, banky, finanční trhy. Praha: C.H.Beck. ISBN 978-80-7400-152-9.

POLOUČEK, S. a kolektiv, 2013. Bankovníctví. 2. vyd. Praha: C.H.Beck. ISBN 978-80-7400-491-9.

REVENDA, Z.; MANDEL, M.; KOPERA, J.; MUSÍLEK, P.; DVOŘÁK, P. a BRADA, J. 2014. Peněžní ekonomie a bankovníctví. 5. vyd. Praha: Management Press. ISBN 978-80-7261-279-6.

ROSE, P. S. a HUDGINS S. C. 2008. Bank Management and Financial Services. 7th ed. Singapore: McGraw-Hill. ISBN 978-007-125967-5.

Předběžný termín obhajoby

2017/18 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Daniela Pfeiferová, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra obchodu a financí

Elektronicky schváleno dne 31. 8. 2017

Ing. Helena Čermáková, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 1. 11. 2017

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 09. 03. 2018

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci Návrh spotřebitelského úvěru pro retailového klienta jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 12.03.2018

Erika Erbanová Hetfleišová

Poděkování

Ráda bych touto cestou vyjádřila poděkování paní ing. Daniele Pfeiferové, Ph.D. za odborné vedení, trpělivost a velkou podporu, která přišla vždy v ten pravý čas a ukázala správný směr při vedení mé bakalářské práce. Děkuji.

Návrh spotřebitelského úvěru pro retailového klienta z pohledu RPSN

Abstrakt

Předmětem této bakalářské práce je vybrat vhodný návrh spotřebitelského úvěru pro retailového klienta z pohledu roční procentuální sazba nákladů. Vzhledem k možnostem cizího zdroje financování je první část práce věnována teoretickým základům, kde je blíže popsán hypoteční úvěr, kontokorentní úvěr a především spotřebitelský úvěr a jejich parametry. Zásadní význam je věnován roční procentuální sazbě nákladů, neboť právě tento parametr je určující pro výběr nejvhodnějšího úvěru v rámci této práce. Druhá část se pak už věnuje konkrétním nabídkám poskytnutí spotřebitelského úvěru od jednotlivých bankovních institucí působících na českém trhu. Jedná se o čtyři různě velké banky, které jsou v krátkosti představeny v následující kapitole. V poslední části jsou jednotlivé nabídky porovnány a následně je vybrán nejvhodnější návrh spotřebitelského úvěru dle výšky RPSN.

Klíčová slova: Spotřebitelský úvěr, roční procentuální sazba nákladů, úroková sazba.

Proposal of Consumer Loan for Retail Client from the View of the Annual Percentage Rate of Charge

Abstract

The subject of this bachelor's thesis is finding the suitable proposal of consumer loan for retail client from the view of the annual percentage rate of charge. The people have more possibilities of foreign financing. The first part of the thesis is devoted to the theoretical foundations where I describe the mortgage loan, the loan from the deposit and especially the customer loan and their parameters. What is important is the annual percentage rate of charge because this parameter is determining for selecting the most appropriate credit in this work. The second part deals with specific offers of consumer credit from individual banking institutions operating on the Czech market. These are four different banks, which are briefly presented in the next chapter. In the last part, individual bids are compared and then the most appropriate proposal for consumer credit is chosen according to the APRC level.

Keywords: Consumer loan, annual percentage rate of charge, interest rate.

Obsah

1 Úvod.....	9
2 Cíl práce a metodika	10
3 Charakteristika základních pojmů.....	12
3.1 Spotřebitelský úvěr.....	13
3.1.1 Dělení spotřebitelských úvěrů	14
3.1.2 Proces poskytování spotřebitelského úvěru	16
3.1.3 Varianty splácení úvěrů	17
3.2 Kontokorentní úvěr	18
3.2.1 Proces poskytování kontokorentního úvěru a jeho parametry	18
3.2.2. Rozdíl mezi spotřebitelským a kontokorentním úvěrem	19
3.3 Hypoteční úvěr	20
3.4 Kritéria výběru cizího zdroje financování.....	21
4 Spotřebitelský úvěr v nabídce vybraných bank	24
4.1 Československá obchodní banka.....	25
4.2 Česká spořitelna	28
4.3 UniCredit Bank	31
4.4 Air bank.....	33
5 Komparace nabídek vybraných bank	36
6.1 Nejvýhodnější nabídka	36
6.2 Sjednání úvěru.....	40
7 Závěr.....	41
8 Seznam použitých zdrojů	43
Seznam tabulek	46
Seznam obrázků.....	46
Seznam zkratk	46

1 Úvod

Financovat svou potřebu z cizích zdrojů, lépe řečeno půjčit si peníze, není dnes ničím neobvyklým. Většina lidí v produktivním věku má za sebou zkušenost s některým z úvěrových produktů, které banky a nebankovní společnosti nabízejí. I přesto, že většina Čechů dnes chápe nutnost úspor, objevují se v životě nenadálé situace, na které úspory nestačí. Typickým příkladem je potřeba bydlení, kdy mladá rodina jen velmi zřídka disponuje úsporami v takové hodnotě, aby jí zajistily koupi vlastního bytu či domu. To velmi často zajišťují hypoteční úvěry. Není to však jen bydlení. Lidé si běžně půjčují nejen na nutnosti, ale také na své sny a přání - na nové auto, na vybavení domácnosti, na dovolenou a podobně. A právě proto jsou zde spotřebitelské úvěry. Víceméně střednědobé závazky, díky kterým dokáží lidé financovat většinu svých potřeb a přání. V mnoha případech dokonce neslouží úvěrové produkty jen těm, jejichž úspory na současnou spotřebu nestačí. Dnes již existuje mnoho klientů bank a dalších finančních institucí, kteří nechávají své vlastní úspory vydělávat a krátkodobé výdaje financují právě za pomoci úvěrů. Jednoduše řečeno, není úvěr ničím nezvyklým, čemuž odpovídá také nabídka. Způsob poskytnutí úvěru je víceméně obdobný u všech poskytovatelů. Lišit se může pouze ve složitosti celého procesu a požadavků, které musí žadatel o úvěr splnit. Naopak velmi rozdílná je samotná cena úvěrů, tedy to kolik žadatel za poskytnutý úvěr za celou dobu jeho splácení dané instituci zaplatí. Ne všechny úvěry jsou tak pro žadatele stejně výhodné, a právě z toho důvodu je nutné porozumět způsobu poskytování a především parametrům úvěru, který si klient sjednává. K tomu by měla alespoň částečně posloužit tato práce, jejímž cílem je analýza příkladů spotřebitelských úvěrů a následné vyhodnocení jejich výhodnosti ve vztahu ke klientovi.

2 Cíl práce a metodika

Hlavním cílem této práce je vybrat vhodný návrh spotřebitelského úvěru pro retailového klienta z pohledu některých parametrů přičemž hlavním zkoumaným parametrem je roční procentní sazba nákladů (RPSN). K dosažení tohoto cíle je nutné analyzovat spotřebitelské úvěry zvolených bankovních institucí a následně je mezi sebou porovnat. V rámci této komparace bylo sledováno několik parametrů, avšak nejdůležitějším hodnotícím kritériem je roční procentní sazba nákladů.

Kritéria pro volbu konkrétních analyzovaných bank byla dvě. Především byly vybrány instituce, jež na svých internetových stránkách dávají klientovi možnost využít kalkulačku spotřebitelských úvěrů. Tedy aplikaci, která potenciálnímu klientovi ukáže cenu úvěru, který banka poskytuje. Druhým kritériem byla velikost bank. Tedy jejich podíl na trhu. Česká spořitelna a Československá obchodní banka představují dvě z největších bank působící na českém trhu co do počtu klientů. Air Bank představuje tzv. „mladou“ banku, která ačkoli nedisponuje tak velkým množstvím klientů jako výše zmíněné banky, stále se rozšiřuje. Jakousi střední kategorií pak vyplňuje UniCredit Bank.

Při procesu hodnocení byla využita metoda analýzy a komparace. Byly analyzovány jednotlivé spotřebitelské úvěry, jež vybrané banky nabízejí a porovnány na základě vybraných kritérií, zvláště pak RPSN.

Tato bakalářská práce je rozdělená do tří kapitol. V první kapitole jsou představeny možné cizí zdroje financování, jež může klient využít. Jedná se zejména o spotřebitelský úvěr, kontokorentní úvěr a úvěr hypoteční. Všechny tyto možnosti jsou analyzovány s ohledem na zákon o spotřebitelském financování, jež je jako jeden z hlavních zdrojů nedílnou součástí této kapitoly. U jednotlivých typů úvěru je popsán princip jejich fungování a také výhody a nevýhody, které jsou s jejich použitím spjaté. Poukázáno je také na kritéria výběru jednotlivých úvěrů, jež hrají pro klienty bank i nebankovních společností důležitou roli. Zásadní může být zejména výše měsíční splátky, doba splácení, roční úroková sazba, ale také, pro tuto práci nejdůležitější, roční sazba procentních nákladů a některé další podmínky úvěru.

Druhá kapitola se věnuje vybraným bankovním institucím a jejich konkrétním nabídkám spotřebitelských úvěrů, neboť právě v tomto produktu bývají na trhu největší rozdíly. Při představení tohoto produktu je důraz kladen především na poplatky, roční

sazbu procentních nákladů a podmínky spojené s poskytnutím a splácením spotřebitelského úvěru.

Poslední, avšak neméně důležitá kapitola nabízí srovnání představených nabídek spotřebitelských úvěrů v České republice. Přestože kapitola nabízí několik srovnání s ohledem na různé parametry, stěžejní je, jak již bylo avizováno výše, roční sazba procentních nákladů. Ačkoli si mnoho klientů tuto skutečnost neuvědomuje, je to právě RPSN, které by měli klienti při výběru úvěru srovnávat, neboť právě to představuje konečnou cenu, kterou klient za úvěr zaplatí. Případné rozdíly jednotlivých nabídek jsou podrobněji okomentovány a vysvětleny. Následně je vybrán nejvhodnější spotřebitelský úvěr z pohledu roční sazby procentních nákladů. Vybraný návrh odpovídá modelovému zadání. Poslední část závěrečné kapitoly stručně popisuje administrativní náležitosti spojené s vyřízením žádosti konkrétního vybraného návrhu.

3 Charakteristika základních pojmů

Zdroje financování lze rozlišovat na zdroje cizí a zdroje vlastní. Všeobecně platí, že lidé mají do určité míry své vlastní zdroje omezeny, ať už třeba výši mzdy či příchozích rent. S danými prostředky se snaží hospodařit co možná nejlépe a být při tomto hospodaření efektivní. Nicméně mohou nastat situace, kdy potřeba finanční hotovosti je vyšší než disponibilní příjem a na řadu přichází některý z finančních zprostředkovatelů. Finanční zprostředkovatel soustřeďuje volné peněžní prostředky (u bank to jsou vklady klientů) a formou půjček je poskytuje svým klientům (Mejstřík et al., 2015). Tímto tedy dochází k realokaci finančních zdrojů.

Jednou z možností, jak zajistit chybějící a potřebnou hotovost, je využití bankovního úvěru. Bankovní úvěr je u většiny klientů považován za dostupný cizí zdroj financování, a to především v podmínkách České republiky, kde banky představují převažující subjekty v rámci zprostředkovatelů na finančních trzích (Revenda et al., 2014). Jsou to právě úvěry, které představují velmi podstatnou část aktiv komerčních bank (Koch a MacDonald, 2010). Pro zajímavost v České republice: na konci února 2017 činila bilanční suma bankovního sektoru 6 729 mld. Kč, přičemž úvěry poskytnuté rezidentům byly ve výši 4 722 mld. Kč (ČNB, 2017).

Podle Revendy et al. (2014) se bankovní úvěrové produkty dělí do tří základních produktů. První z této skupiny jsou peněžní úvěry. Ty jsou charakteristické poskytnutím likvidních prostředků v nejčastější bezhotovostní podobě. Jedná se tedy o klasický bankovní transfer, kdy jsou vypůjčené peníze klientovi připsány přímo na jeho vlastní účet. Poskytnutím peněžního úvěru vznikají klientovi určité závazky a povinnosti. Tím nejdůležitějším závazkem je samozřejmě nutnost splácet v dohodnutém termínu. Mezi charakteristické peněžní úvěry se řadí hypoteční, eskontní, kontokorentní a spotřebitelské úvěry. Tyto úvěrové produkty jsou hojně využívány právě retailovými klienty bank, a právě proto budou hlavní náplní této práce. Podrobněji se jim budou věnovat následující kapitoly.

Další skupinou, jež je třeba zmínit, jsou záruky a závazkové úvěry. Bezprostřední získání likvidních prostředků pro klienta se v tomto případě neuskutečňuje. Jde o službu banky, která se v určité, předem dané, formě zaručuje za klienta a současně se zavazuje splnit klientův závazek v případě, kdy nedojde k plnění ze strany klienta. Nejčastějším příkladem jsou bankovní záruky, které jsou velmi časté v mezinárodním obchodě. Jednou

z takovýchto záruk je i akcesorická záruka, která je typická těsnou vazbou mezi zárukou a zaručeným závazkem. Banka v tomto případě může uplatňovat námitky proti uplatnění záruky, nicméně v dnešní době se tento systém používá spíše zřídka. Další typem bankovní záruky je abstraktní záruka, která není vázána na podmínky kontraktu a hlavní závazek. V takovém případě banka neuplatňuje námitky proti uplatnění záruky a plní záruku na první výzvu. Jak již bylo uvedeno, jedná se o poměrně běžný bankovní instrument. Nicméně pro retailového klienta je tato skupina úvěrových produktů velmi málo využívána, a proto se tato práce v rámci tématu bankovních záruk, omezí pouze na tento krátký odstavec.

Pro úplnost musí být však uvedena také poslední skupina, která se více než retailového klienta týká korporátní sféry. Jedná se o alternativní formy financování, do kterých můžeme zařadit forfaiting a faktoring. Velmi stručně a v jednoduchosti se jedná o odkup pohledávek před její splatností. Tyto alternativní formy financování dovolují klientům obdržet finanční prostředky za daných, předem specifických podmínek (Revenda et al., 2014).

3.1 Spotřebitelský úvěr

Spotřebitelský úvěr se v současné době v České republice těší velké oblibě. Mezi lidmi produktivního věku je převážná většina těch, kteří mají minimálně jednu zkušenost se spotřebitelským úvěrem. Vzhledem k této skutečnosti a faktu, že se v podstatě jedná o jednu z nejjednodušších variant půjčky pro fyzické osoby, musí být tato forma financování spotřeby správně legislativně ošetřena. Aktuálně tuto problematiku řeší především zákon č. 257/2016 o spotřebitelském úvěru, jež nabyl účinnosti dne 1. 12. 2016 a svou formou zapracovává příslušné předpisy Evropské unie. Předmětem tohoto zákona je především činnost některých osob oprávněných poskytovat a zprostředkovávat spotřebitelský úvěr, včetně činnosti těchto osob v zahraničí, práva a povinnosti při poskytování a zprostředkování spotřebitelského úvěru a v neposlední řadě také působnost správních orgánů v oblasti poskytování a zprostředkování spotřebitelského úvěru. (zákon č. 257/2016)

Spotřebitelský úvěr pomáhá pokrýt nenadálou finanční potřebu a slouží k financování různých potřeb fyzických osob. Česká národní banka definuje spotřebitelský úvěr jako odloženou platbu, která může být poskytnuta bankovní či nebankovní institucí.

Zákon č. 257/2016 Sb. o spotřebitelském úvěru definuje spotřebitelský úvěr následovně. „Spotřebitelským úvěrem je odložená platba, peněžitá zápůjčka, úvěr nebo obdobná finanční služba poskytovaná nebo zprostředkovaná spotřebitel.“ (zákon č. 257/2016). Dozor nad plněním povinností při poskytování spotřebitelských úvěrů vykonává ČNB. (Licence, oprávnění k činnosti nebankovního poskytovatele)

Na předchozích stranách bylo uvedeno, že dlužníci spolu s úvěrem přijímají povinnosti a určité závazky vůči věřiteli. Tyto povinnosti však nejsou jednostranné. Jsou to i poskytovatelé spotřebitelských úvěrů, kteří mají celou řadu povinností. Jednou z nich je například informační povinnost, a to jak při nabízení úvěrového produktu (například reklama), tak i před a po uzavření úvěrové smlouvy. Poskytovatel musí ze zákona informovat o roční procentní sazbě nákladů (dále už jen „RPSN“), výpůjční úrokové sazbě, celkové výši spotřebitelského úvěru, výši jednotlivých splátek a době trvání úvěru. (ČNB)

Nový zákon o spotřebitelském úvěru, ze kterého bylo citováno výše, zvýšil ochranu spotřebitele. (zákon 257/2016) Hlavní zlom nastal v regulaci všech úvěrů, tedy i drobných půjček od nebankovních institucí. Vzhledem k rostoucímu zadlužování fyzických osob v České republice byla zavedena povinnost podrobnější administrativy při posuzování finanční situace klienta., která dopadla především na menší nebankovní instituce. Podle nového zákona musí poskytovatel detailněji posuzovat úvěruschopnost spotřebitele, zejména pak výši výdajů a příjmů klienta a rovněž je poskytovatel povinen získat informace o úvěrové historii klienta. Tedy o skutečnostech, jak klient splácel předchozí či splácí dosavadní dluhy. Tímto krokem by se mělo zabránit poskytování úvěrů nebonitním klientům a následným problémům s jejich splácením.

Žádost o vyřízení spotřebitelského úvěru může podat osoba starší 18 let se státním občanstvím ČR a rovněž i s trvalým pobytem na území České republiky. Z této podmínky však existují výjimky a některé banky provozující svou činnost na území České republiky tak poskytují úvěry i cizincům s přechodným pobytem. V některých případech bývá poskytnutí spotřebitelského úvěru podmíněno vedení běžného účtu v dané bance. Cílem této podmínky je získat nejen úroky z úvěru, ale celý klientův platební styk a jeho loajalitu k dané bance, a to na co nejdelší dobu.

3.1.1 Dělení spotřebitelských úvěrů

Ne všechny spotřebitelské úvěry jsou stejné. Existuje několik parametrů, díky kterým se úvěry liší. Na základě toho lze spotřebitelské úvěry členit dle několika kritérií:

1. podle účelovosti
  - *účelové* – peníze poskytnuty přímo na konkrétní předem stanovený účel
  - *neúčelové* – záleží na spotřebiteli, jak peníze využije
2. podle způsobu výplaty
  - *hotovostní* – spotřebitel obdrží poskytnuté finanční prostředky v hotovosti
  - *bezhotovostní* – spotřebitel obdrží poskytnuté peníze na bankovní účet
3. podle zajištění
  - *zajištěné* – pohledávka banky či nebankovního subjektu vůči spotřebiteli je zajištěna zpravidla zástavním právem k věci movité či nemovité ve vlastnictví spotřebitele, či ručením třetí osoby
  - *nezajištěné* – v praxi se jedná zejména o úvěry na nižší částky, či o úvěry poskytované vysoce bonitním klientům
4. podle doby splatnosti
  - *krátkodobé* – splatnost do 1 roka
  - *střednědobé* – splatnost do 5 let
  - *dlouhodobé* – splatnost delší než 5 let (Šimánková et al. 2004)

Určité doplnění by si zasloužilo dělení dle zajištění, respektive nezajištění úvěru. Většinou banka u vyšších částek vyžaduje jištění. Nezajištěné úvěry poskytuje pouze svým velmi bonitním klientům s dlouhou bankovní historií. Zajištění úvěru je kupříkladu prostřednictvím ručení. Podstatou ručení je písemné jednostranné prohlášení fyzické, popřípadě právnické osoby – neboli ručitele vůči bance, že v případě, že neuspokojí její určitou pohledávku samotný klient, uspokojí ji za něho, respektive dojde ke splacení poskytnutého úvěru. Zjednodušeně se dá ručení chápat jako zajišťovací vztah, který vzniká mezi ručitelem a věřitelem (bankou.) Ručitelem bývá zpravidla třetí osoba (Revenda et al., 2014).

V praxi je rovněž využíváno zajištění prostřednictvím depotní směnky. „*Depotní směnka je finanční směnka, kterou zpravidla jako bianko směnku vystavuje (akceptuje) příjemce úvěru ve prospěch banky a deponuje ji u ní jako zajištění přijatého úvěru*“ (Revenda et al. ,2014,s. 137). Banka směnku vrátí zpět dlužníkovi, jakmile včas a řádně splatí úroky a sjednaný úvěr. V případě nesplacení úvěru, banka směnku uplatní, a proto se používá bianko směnka. U bianko směnky není při podpisu směnky uvedená dlužná částka. Banka si do směnky výši dlužné částky doplní sama. Výše jmenované bianko směnky

zůstávají uchovány v bance a do oběhu nejsou vpuštěny, to znamená, že nedochází k jejich obchodování.

Jiným způsobem zajištění je zástavní právo. Realizací zástavy dojde k uspokojení pohledávky banky, pokud klient nedostál svým závazkům. Předmětem zástavy mohou být jak nemovitě, tak movité věci, pohledávky či cenné papíry. Úvěr, který je zajištěný zástavním právem k nemovitosti se řadí k nejlépe jištěným úvěrům a je tudíž pro banku výhodný (Polouček, 2013).

3.1.2 Proces poskytování spotřebitelského úvěru

Schvalování spotřebitelského není dnes ani pro jednu ze stran nijak náročný proces. Schválení úvěru předchází vyhodnocení žádosti o úvěr. Banka vyhodnocuje bonitu neboli schopnost klienta dostát svým závazkům. Při zkoumání banky používá vesměs veškeré dostupné informační zdroje (Polouček, 2013). Banka používá jak interních, tak externích informačních zdrojů. K posouzení úvěrové způsobilosti využívá i vlastních zkušeností s klientem. Pokud má klient u banky vedený běžný účet, získává tím banka bankovní historii v depozitní oblasti, která je pro ni velmi důležitá. Banka na běžném účtu v rámci bankovní historie může sledovat obraty, a pokud má klient zřízený běžný účet již delší dobu, banka tím získá podrobnější přehled, který pro ni má určitou vypovídající hodnotu. Na základě pozitivních zjištění vyplývajících z bankovní historie klienta může banka nabídnout klientovi vyšší úvěrový rámec nebo nižší úrokovou sazbu. Samozřejmě banka může mít i zkušenosti z úvěrové oblasti, a to v tom případě, pokud klient již v minulosti získal u této banky jakýkoliv úvěrový produkt. Banka tak může jednoduše ze svých interních materiálů dohledat, zda klient úvěr řádně splácel, zda se objevily problémy v podobě pozdních splátek a další informace. Výše uvedené možnosti získávání těchto informací o klientovi pochází čistě z interních zdrojů banky. Ty však nemusí být vždy dostačující, a proto banky mohou v dnešní době využít i externích zdrojů, a to v podobě registrů a bankovních databází, kde je uvedena veškerá úvěrová historie klienta. Jako jeden z externích zdrojů banky jmenují centrální registr úvěrů (CRU)¹. Vyhodnocování bonity klienta podrobněji popisuje např. Rose a Hudgins (2008).

Po vyhodnocení klienta se přistupuje k samotnému vytvoření smlouvy. V té musí být vždy přesně uvedeny podmínky čerpání, úroky a hlavně úvěrový rámec. Banky nabízejí

---

¹ Tento registr spravuje ČNB a vznikl na základě § 38a odst. 2 zákona 21/1992 Sb., o bankách, v platném znění.

svým klientům i různé způsoby úročení a to ať roční, měsíční či čtvrtletní úročení. Při výpočtu úroků se obvykle používá složené úročení. Jak bylo uvedeno výše, smlouva může být na 1 rok, popřípadě na delší časové období.

Jednoznačně největší výhodou spotřebitelského úvěru je bezprostřední uspokojení současných potřeb a tužeb bez nutnosti použití vlastních prostředků. Nicméně v konečném důsledku přináší spotřebitelský úvěr pro retailového klienta některé nevýhody. To největší je samozřejmě cena půjčených peněz. Vzhledem ke splácenému úroku a některým poplatkům, které mohou být s úvěrem spojené, nakonec klient vždy zaplatí více než si půjčil.

Další krok po podepsání smlouvy je schvalovací proces. Zde se konkrétně posuzuje nejen klientova bonita, ale i další náležitosti jako je klientův pravidelný příjem a jeho skutečná výše a také to, zda jsou informace, které klient bance uvedl pravdivé. V některých případech, především pokud klient žádá o větší objem finančních prostředků, je potřeba zajistit ručitele, popřípadě zaručit se jiným majetkem.

Nicméně i přes vyjmenované nevýhody, je spotřebitelský úvěr velmi využíván a vhodný jako cizí zdroj financování. (podle ústního sdělení Ireny Landerové (klientské poradkyně UniCredit Bank ve Znojme, Horní náměstí 6, Znojmo) dne 7. 11. 2017)

3.1.3 Varianty splácení úvěrů

Součástí každé úvěrové smlouvy je také způsob jeho splácení, který musí dlužník dodržovat. K dispozici jsou následující varianty:

1. Úvěr je splatný najednou v době splatnosti. – To reálně znamená, že je ve smlouvě pevně sjednán termín splatnosti a celá částka je splacena najednou. Úroky jsou však splatné na konci sjednaných period.
2. Úvěr je splatný najednou po uplynutí výpovědní lhůty. – Tento úvěr je poskytnut na předem neurčitou dobu, ale výpovědní lhůta pro jeho vypovězení je dohodnuta předem. Úroky jsou splatné obdobně jako v předchozím případě.
3. Úvěr je splatný v pravidelných splátkách. – Úvěr je umořován v pravidelných splátkách, ať už měsíční, čtvrtletní nebo jiných. Přitom je předem sjednaná pevná částka (absolutně nebo procentem) z původní výše úvěru jako výše ročního úmoru. Tedy částka splacené jistiny a zároveň s ní jsou spláceny také úroky. Tento způsob splácení je v oblasti retailových klientů nejčastější.

4. Úvěr splácený konstantními anuitami. – Splácení úvěru probíhá v pravidelných splátkách – anuitách, které jsou po celou dobu splácení ve stejné výši, mění se pouze jejich struktura z hlediska podílu úmoru a úroku. (J. Švarcová, 2016)

3.2 Kontokorentní úvěr

Kontokorentní úvěr se řadí mezi zmíněnou první skupinu úvěrových produktů. Ve většině případů se nejedná o jednorázové využití jako v případě spotřebitelského úvěru, ale o jakousi finanční rezervu, která může být využívána a splácena dlouhodobě. Kontokorentní úvěr dovoluje klientovi přecherpat vlastní prostředky na běžném účtu až do výše předem určeného a schváleného limitu. (Rose a Hudgins, 2008).

Kontokorentní úvěr spadá do cizího zdroje financování, který má obvykle dobu splatnosti 1 rok, takže se jedná o krátkodobé financování. Existuje zde i možnost prodloužení si daného úvěru. Ve vyspělejších ekonomikách je tento způsob financování jedním z nejvýznamnějších krátkodobých bankovních úvěrů (Revenda et al., 2014). Banky tímto úvěrovým produktem financují potřeby svých klientů a vystupují zde jako zprostředkovatelé na finančním trhu. Tento úvěr je poskytován na běžný účet, který má zpravidla klient u bankovní instituce zřízen. Základní podmínkou čerpání kontokorentního úvěru je tedy logicky nutnost založení běžného účtu u banky, u které chceme úvěr čerpat. Po posouzení žádosti je bankou stanoven maximální úvěrový rámec, který je samozřejmě konzultován s klientem. Nezřídka se totiž objevují situace, kdy je maximální kontokorentní úvěrový rámec vyšší než požadavek klienta. Tento úvěrový rámec stanovuje finanční prostředky, které tvoří přípustný debetní limit na běžném účtu. Základním principem kontokorentního úvěru je tedy ta skutečnost, že klient může ze svého účtu čerpat peníze i v případě, že na účtu nemá dostatečnou hotovost. Klientům pomáhá překlenout krátkodobý nedostatek likvidity. Při jeho čerpání banka v žádném případě nezkoumá, na jaký účel jsou dané finanční prostředky použity. V tom je podstatný rozdíl oproti spotřebitelskému úvěru, jehož hlavním účelem není překlenout krátkodobý nedostatek likvidity, nýbrž zajistit finanční prostředky na konkrétní projekt.

3.2.1 Proces poskytování kontokorentního úvěru a jeho parametry

Schvalovací proces kontokorentního úvěru se příliš neliší od schvalování úvěru spotřebitelského, a to i přesto, že se většinou u kontokorentního úvěru jedná o řádově nižší částky. Jakmile dojde k posouzení žádosti o kontokorentní úvěr, je vyhotovena smlouva,

kteřá dává klientovi možnost přečerpaní zůstatku na jeho osobním účtu. Ve smlouvě jsou přesně uvedené podmínky čerpání, úroky a hlavně úvěrový rámec. Některé komerční banky požadují dorovnání úvěru jednou za předem určenou dobu, obvykle jednou za rok ode dne, kdy začalo čerpání. Jestliže dojde ke krátkodobému překročení ujednaného úvěrového rámce je účtován sankční úrok, který je většinou daleko vyšší než stanovený úrok, čímž se vypůjčené finanční prostředky stávají dražší. Nutno podotknout, že do ceny úvěru se promítají i poplatky, které jsou spojené s vedením účtu či transakce s realizovanými platbami. Výše poplatků je v současné době předmětem konkurenčního boje bank o klienta. Každá příchozí platba na běžný účet vede k poklesu debetního salda účtu, takže ke snižování debetního salda dochází automaticky (Polouček, 2009).

Kontokorentní úvěry se mohou od sebe lišit podle daného bankovního poskytovatele, i když hlavní princip je zachován. Rozdílná může být jak úroková sazba, tak úročení a způsob zajištění. V uzavírané smlouvě nalezneme konkrétní výši úrokové sazby. Úvěr bývá obvykle úročen pohyblivou úrokovou sazbou, která se skládá ze základní úrokové sazby a záporné či kladné odchylky. Pokud je ve smlouvě dohodnuta pohyblivá úroková sazba, výše základní sazby se v průběhu trvání smluvního vztahu mění podle vývoje na mezibankovním trhu. Druhou možností je sjednaná pevná úroková sazba, tedy sazba, která je po celou dobu trvání kontokorentního úvěru neměnná. Úroky se platí vždy jen z čerpané částky úvěru, a to jen za dobu, kdy je úvěr čerpán.

3.2.2. Rozdíl mezi spotřebitelským a kontokorentním úvěrem

Jak spotřebitelský úvěr, tak i kontokorentní úvěr spadají do první skupiny úvěrových produktů banky. Nicméně jsou mezi nimi drobné rozdíly, které budou zdůrazněny v rámci této kapitoly. Kontokorentní úvěr je zpravidla klientem pořizován jako finanční rezerva na jeho běžném účtu. Pokud už dojde k tomu, že si klient kontokorentní úvěr uzavírá s jasnou představou využití peněz na konkrétní jednorázový záměr, chystá se většinou peníze velmi rychle splatit. V opačném případě by samozřejmě bylo chytřejší financovat své potřeby pomocí spotřebitelského úvěru. Větší část klientů pak kontokorentní úvěr skutečně využije jako rezervu v případě nenadálých událostí, kdy jim před vyplacením mzdy chybí finanční prostředky a hned následující měsíc tento úvěr vyrovná. Na druhou stranu, pokud se tato situace bude opakovat, může klient prostředky z kontokorentního úvěru opětovně využít.

U spotřebitelského úvěru je situace odlišná. Kromě toho, že se většinou jedná o vyšší částky, je spotřebitelský úvěr uzavírán na delší časové období. Během této doby je

v pravidelných předem stanovených měsíčních částkách splácen. Doba splácení úvěru je přímo závislá na bonitě a nastavení podmínek v úvěrové smlouvě mezi klientem a bankou. Podmínkou kontokorentního úvěru je mít zřízen běžný účet u dané bankovní instituce, kdežto u spotřebitelského úvěru může i nemusí být tato podmínka stanovena.

Nejvýraznějším rozdílem mezi těmito typy úvěrů je však úrok. Jelikož u kontokorentního úvěru existuje možnost čerpat peníze kdykoliv a opakovaně, retailový klient platí za tuto flexibilitu a likviditu vyšší RPSN (12 – 18 % RPSN).² U spotřebitelského úvěru je rozpětí RPSN výraznější. Obvykle začíná na 4,90 %³, čímž se v porovnání s kontokorentem stává spotřebitelský úvěr výrazně levnějším zdrojem financování.

Kromě možnosti čerpat kontokorentní úvěr opakovaně a splácet v nepravidelných splátkách je vyšší RPSN zdůvodněno také skutečností, že klient může mít tento typ úvěru zřízen i několik let než se ho rozhodne skutečně využívat. Banka tedy drží prostředky ve výši schváleného úvěrového rámce, nicméně netuší, kdy klient začne čerpat. Pro banku to znamená náročnější řízení její likvidity než u spotřebitelského úvěru, kde je předem stanoveno, kolik si klient půjčuje a v jakém časovém horizontu bude úvěr splacen.

3.3 Hypoteční úvěr

K výčtu analyzované skupiny financování je nutné zařadit také hypoteční úvěr. Není přímo cílem této práce a od spotřebitelského či kontokorentního úvěru se značně liší, avšak nelze jej alespoň v krátkosti v rámci této práce nezmínit. Jedná se dnes o velmi časný zdroj financování vlastního bydlení a již není výjimkou, že lidé během svého života splácejí i více než jeden hypoteční úvěr.

Hypoteční úvěr lze definovat následovně: *„Úvěr, jehož splacení včetně příslušenství je zajištěno zástavním právem k nemovité věci, když pohledávka z úvěru nepřevyšuje dvojnásobek zástavní hodnoty zastavené nemovité věci. Úvěr se považuje za hypoteční úvěr dnem vzniku právních účinků zástavního práva.“* (Zákon č.190/2004) Z této definice nevyplývá konkrétní účel, na který by měly být finance z úvěru využity, ale v praxi většinou financují koupi, výstavbu či rekonstrukci vlastního bydlení.

---

²Více na: Přehled kontokorentů [online] [vid. 15. 4. 2017]. Dostupné z <http://www.skrblik.cz/uvery/kontokorent/prehled-kontokorentu-u-ceskych-bank/>

³Více na: Přehled spotřebitelských úvěrů [online] [vid. 15. 4. 2017]. Dostupné z <http://www.penize.cz/srovnani/spotrebitelske-uvery>

Jak již bylo zmíněno výše, je hypoteční úvěr v mnoha ohledech odlišný od úvěru spotřebitelského či kontokorentu. Zřejmě nejdůležitějším rozdílem je zajištění pohledávky z poskytnutého úvěru zástavním právem k nemovitosti a také doba, na kterou je hypoteční úvěr poskytován. Ve většině případů jsou tyto typy úvěrů poskytovány na celá desetiletí a mnoho klientů splácí hypoteční úvěr po většinu svého produktivního života. Vyskytují se samozřejmě i jiné rozdíly, jako je výše hypotečních úvěrů, která bývá zpravidla vyšší než v případě spotřebitelského úvěru či kontokorentu, nebo úroková sazba. Úrok je nejčastěji srovnávaným ukazatelem. Petr Syrový ve své knize „*Financování vlastního bydlení*“ za hlavní determinanty výše úrokové sazby konkrétního úvěru uvádí následující faktory:

- Úrokové sazby na trhu
- „Kvalita“ klienta
- Doba splatnosti hypotečního úvěru
- Doba fixace
- Konkurenční prostředí hypotečních bank
- Druh produktu
- Nový klient nebo konec fixace (Syrový, 2005)

Další odlišností u hypotečního úvěru je pak způsob čerpání finančních prostředků. Proto, aby se klient skutečně dostal k finančním prostředkům, je nutné splnit několik podmínek. Ty jsou vždy stanoveny v úvěrové smlouvě. Finance je pak možné čerpat buď jednorázovou platbou, postupným splácením, které se používá nejčastěji při stavbě či rekonstrukci bytu či rodinného domu, nebo postupným proplácením dodavatelských faktur. (Polidar, 1999)

V případě hypotečních úvěrů by bylo dále možné analyzovat jednotlivé druhy a moderní trendy v poskytování těchto úvěrů, avšak rozsah této práce nedovoluje blíže se věnovat tématu, které se vzdaluje hlavnímu námětu práce.

3.4 Kritéria výběru cizího zdroje financování

V předchozích kapitolách byly představeny tři nejběžnější typy úvěrů – spotřebitelský úvěr, kontokorentní úvěr a úvěr hypoteční. Dříve než se bude práce věnovat její praktické části je dobré v rámci této podkapitoly představit a zhodnotit kritéria výběru cizího zdroje financování s důrazem na hlavní téma této práce – spotřebitelský úvěr.

Jelikož je nabídka spotřebitelských úvěrů na finančním trhu velmi rozsáhlá, vybrat si ten správný a vhodný spotřebitelský úvěr může být pro klienta do značné míry problematické. Jednotlivé spotřebitelské úvěry se od sebe liší výši měsíční splátky, úrokem, roční procentní sazbou nákladů (RPSN), dobou splácení a dalšími parametry a podmínkami, které je potřeba plnit. Jednoznačným doporučením pro každého klienta, jenž zvažuje úvěr, je dobré pročtení a zejména pochopení všeobecných obchodních podmínek. Některé bankovní či nebankovní instituce mohou mít ve svých úvěrových smlouvách výjimky či nestandardní situace, se kterými klient nepočítá.

Na první pohled se nejdůležitějším kritériem může zdát výše měsíční splátky a u mnoha klientů je splátka skutečně nejvyhledávanějším parametrem ve smlouvě. Důvodem je skutečnost, že výše měsíční splátky je pro klienta úvěrové instituce lehce představitelný parametr. Velmi jednoduchými počty si každý dokáže spočítat, kolik mu po zaplacení splátky úvěru zůstane disponibilních finančních prostředků a tedy to, zda bude schopen daný spotřebitelský úvěr bez problémů splácet. Druhý z parametrů, který je také často klienty sledován, je doba splácení úvěr. Ta je zásadní pro plánování budoucích finančních výdajů domácnosti.

Přestože, oba zmíněné parametry mohou být pro klienta rozhodující při uzavírání smluv o spotřebitelských úvěrech, rozhodně nezobrazují výhodnost těchto úvěrů a díky tomu by také neměly být hlavními kritérii pro porovnání jednotlivých nabídek. (ústní sdělení, Irena Landerová, UniCredit Bank, Horní náměstí 6 Znojmo, 6. 11. 2017)

3.4.1 Roční procentní sazba nákladů versus úroková sazba

Již několikrát byl v rámci této práce zmíněn pojem roční procentní sazby nákladů, respektive RPSN. Nyní je vhodné podívat se na tento parametr úvěrů blíže. Jedná se o stěžejní ukazatel při porovnávání jednotlivých nabídek. Je to právě RPSN, které nese informaci o celkové nákladovosti úvěru. Do tohoto parametru spadají veškeré náklady spojené s úvěrem. Kromě úroků se jedná kupříkladu o pojištění úvěru, náklady spojené s uzavřením smlouvy, se správou úvěrového účtu, za převod peněžních prostředků, vyplnění různých potvrzení apod. Tento ukazatel je z pravidla uváděn v procentech za období jednoho roku tedy zkratka p. a. (per annum).⁴ Díky tomuto kompletnímu ukazateli může klient srovnat nabídky konkurenčních zprostředkovatelů, neboť povinnost uvádět

---

⁴ Více na: Bankovní poplatky [online] [vid. 20. 4. 2017]. Dostupné z <https://www.bankovnipoplatky.com/co-je-tedy-to-casto-zminovane-rpsn-613.html>

RPSN je stanovena přímo zákonem. RPSN „*totiž přispívá k transparentnosti trhu, jelikož spotřebiteli umožňuje porovnat nabídky úvěrů. Dále spotřebiteli umožňuje posoudit rozsah jeho závazku.*“ (Rozsudek SDEU) Povinnost uvádět tento ukazatel zabezpečuje jednotný výpočet a zahrnutí stejných celkových nákladů spotřebitelského úvěru do výpočtu. To, co v sobě tento parametr zahrnuje, respektive smí zahrnovat, definuje zákon o spotřebitelském úvěru:

- Úrokovou sazbu.
- Náklady placené jednorázově.
- Náklady placené opakovaně. (zákon č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru)

Výpočet roční procentní sazby nákladů není úplně jednoduchý. Je postaven na složitém matematickém vzorci, jenž obsahuje metodu opakovaných aproximací, a právě proto je nejvhodnější k jeho výpočtu používat počítačové programy k tomu určené. Pro zajímavost je vzorec používaný k výpočtu uveden níže.

$$\sum_{i=1}^m \frac{A_i}{(1+r)^{t_i}} = \sum_{j=1}^n \frac{B_j}{(1+r)^{s_j}}$$

m ... počet poskytnutých půjček,

A_i ...je výše i -té poskytnuté půjčky,

t_i ... je doba (v letech a zlomcích roku ode dne 1. půjčky), kdy byla i -tá půjčka poskytnuta,

n je počet plateb,

B_j je výše j -té platby (splátky, poplatku atd.),

s_j doba (v letech a zlomcích roku ode dne 1. půjčky), kdy byla j -tá platba zaplacená.⁵

Někteří klienti porovnávají spíše než zmíněné RPSN úrokovou sazbu. Ta je samozřejmě také důležitým parametrem úvěru, avšak nemá tak velkou vypovídající schopnost. Jelikož úrok znázorňuje cenu peněz, které si klient vypůjčil a neobsahuje v sobě žádné další náklady je zpravidla nižší než celistvější RPSN. Srovnávání úrokových sazeb je tedy nedostatečné.

---

⁵ Více v: Směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/7/ES ze dne 16. února 1998, kterou se mění směrnice 87/102/EHS o sblížení právních a správních předpisů členských států týkajících se spotřebitelského úvěru. In: Úřední věstník L 110. 1. 4. 1998. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX%3A31998L0007>

4 Spotřebitelský úvěr v nabídce vybraných bank

Následující kapitola bude zaměřena na praktickou stránku tématu. Jsou zde analyzovány jednotlivé návrhy neúčelového spotřebitelského úvěru pro retailového klienta s důrazem na hlavní sledovaný parametr – RPSN.

Při sestavování daných návrhů bylo vycházeno z následujícího modelového příkladu: *„Klientem je fyzická osoba, která žádá bankovní instituci o neúčelový spotřebitelský úvěr, částka úvěru je stanovena na 150 000 Kč. Vzhledem k tomu, že se jedná o bonitnějšího klienta, který dokáže odkládat ze své mzdy větší částku, doba splácení je stanovena pouze na 2 roky.“* Modelová situace je doplněna o skutečnost, kdy fyzická osoba nemá vedený bankovní účet u žádné z vybraných bank, avšak předpokládá, že do banky, která mu úvěr poskytne nejvýhodněji, převede veškerý svůj platební styk. Důvodem je odstranění možnosti, že bude mít klient v jedné z těchto bank výhodnější nabídku. To se stává právě v situacích, kdy je fyzická osoba klientem dané bankovní instituce. Jak už bylo uvedeno výše, díky tomu, že klient vede svůj platební styk přes konkrétní banku, banka klienta zná. Ví, jaký je jeho příjem, jaké jsou jeho finanční návyky, jak vysoké jsou jeho úspory a v neposlední řadě také to, jak klient se svými zdroji hospodaří. Díky tomu si může dovolit, vytvořit pro klienta tzv. před schválené limity a nabídnout tak klientovi úvěr s lepší úrokovou sazbou.

V praktické části práce byly vybrány čtyři bankovní instituce. Nejedná se o největší banky působící na českém trhu, a to právě z důvodu srovnatelnosti různých typů bankovních institucí. Pro výpočet nabídky byly využity online kalkulačky výpočtu spotřebitelského úvěru na oficiálních stránkách banky a doplněny některými informacemi z poboček daných bank, respektive z veřejně dostupných materiálů. Online kalkulačka je dnes častým nástrojem u většiny bank i nebankovních společností, který dává klientům obecný přehled o jeho možnostech. Nicméně existují banky, které tuto službu stále nenabízí nebo se ve svých „kalkulačkách“ zaměřují čistě na hypoteční úvěry popřípadě na firemní klientelu.

Vzhledem k omezenosti tématu a také menšímu rozsahu práce nebyly do výčtu analyzovaných institucí zařazeny nebankovní společnosti. Takovéto srovnání může být zajímavé a je možné využít ho jako téma jiných akademických prací. S důrazem na otázku, proč stále velké procento klientů dává přednost nebankovním společnostem s často vyššími úroky před bankami?

V první části jednotlivých podkapitol jsou vždy ve stručnosti popsány jednotlivé bankovní instituce spolu s uvedením základních ukazatelů z výročních zpráv dostupných na oficiálních internetových stránkách jednotlivých bank. Záměrem bylo uvést co možná nejaktuálnější ekonomická data, která dokreslují postavení banky na bankovním trhu. Nicméně tento záměr nemohl být jednoznačně naplněn, jelikož jedna z analyzovaných bank - ČSOB neměla k dispozici výroční zprávu za rok 2016. Z pohledu objektivitu a zachování stejného postupu při popisování jednotlivých bank bylo tedy období uvádění ekonomických výsledků zúženo na roky 2013, 2014 a 2015. Uvedeny byly zejména tyto položky: aktiva celkem, které indikují velikost banky, dále pak ukazatel ROE, který znázorňuje efektivní hospodaření banky, kapitálová přiměřenost, která je stanovena jako jedna z pravidel ČNB. S vyšším kapitálovým poměrem je finanční stabilita banky vyšší. Hodnota kapitálového poměru by neměla podle ČNB spadnout pod 8 %. (ČNB, 2017) Posledním uvedeným ukazatelem je poměr úvěrů k vkladům, který do jisté míry napovídá o nastavení obchodní politiky banky. V České republice se podle ČNB tento ukazatel pohybuje kolem 75 %, což je jedna z nejnižších hodnot v rámci Evropské unie. (ČNB, 2017)

V druhé části je již ilustrována nabídka spotřebitelského úvěru, který odpovídá modelovému zadání. U těchto nabídek je hlavní důraz kladen na výši úrokové sazby a RPSN, které je stěžejní. Rovněž u popisu jsou uváděny všeobecné informace spojené se žádostí a čerpáním daného úvěru u jednotlivých bank, jelikož se tento proces může lišit podle nastavení fungování konkrétní instituce.

4.1 Československá obchodní banka

ČSOB má za sebou již dlouhou historii. Jako univerzální banka byla československým státem založena už v roce 1964 s cílem poskytovat služby v oblasti financování zahraničního obchodu a volnoměnových operací s působností na československém trhu. O 35 let později byla privatizována a jejím majoritním vlastníkem se stala belgická KBC Bank, jež je 100% dceřinou společností mezinárodní skupiny KBC Group působící v oblasti bankovníctví a pojišťovnictví. Od roku 2007 se pak ČSOB stala 100% dceřinou společností KBC Bank. ČSOB se řadí mezi velké banky, které působí na českém bankovním sektoru. ČSOB nabízí služby občanům, středním a malým podnikům, municipalitám, neziskovým organizacím bytovým družstvům i korporacím a institucím, přičemž každému nabízí specifické produkty dle jejich odvětví a typu podnikání.

V retailovém bankovníctví v České republice působí banka pod základními obchodními značkami – ČSOB (pobočky), Era (finanční centra) a Poštovní spořitelna (obchodní místa České pošty)

Skupina ČSOB je tvořena kromě samotné banky také dalšími společnostmi, s nimiž je banka přímo propojena. Jedná se zejména o Hypoteční banku, ČSOB pojišťovnu, Českomoravskou stavební spořitelnu, ČSOB penzijní společnost, ČSOB Leasing, ČSOB Asset Management, ČSOB Factoring a skupinu Patria. Tento výčet ukazuje zejména na rozmanitou škálu produktů a služeb, jež jsou klientům v rámci skupiny ČSOB poskytovány. (ČSOB)

Následující tabulka shrnuje základní ukazatele z výročních zpráv vypovídající o postavení ČSOB v českém bankovním sektoru.

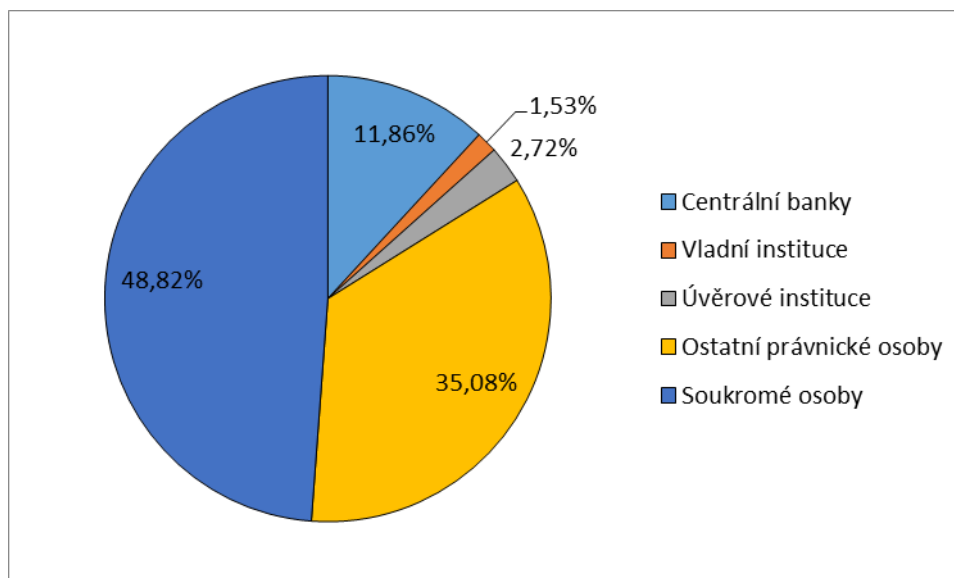
Tabulka 1 Vybrané položky z výročních zpráv ČSOB v letech 2013 - 2015

	2013	2014	2015
Aktiva celkem (mil. Kč)	962 954	865 639	956 325
ROE (%)	18,2 %	16,4 %	16,4 %
Kapitálová přiměřenost (%)	15,3 %	16,4 %	18,5 %
Poměr úvěrů k vkladům (%)	75,9 %	76,4 %	79,9 %

Zdroj: Výroční zprávy ČSOB 2015, 2014, 2013

Z tabulky výše vyplývá, že ČSOB výrazně převyšuje minimální výši kapitálové přiměřenosti, která je stanovena na 8 %, což znamená, že ČSOB je z tohoto pohledu finančně stabilní bankou. Poměr úvěrů k vkladům u ČSOB má rostoucí trend.

Obrázek 1 Struktura poskytnutých úvěrů ČSOB v roce 2015 (v %)

Zdroj: Československá obchodní banka, a.s. Výroční zpráva 2015. Praha, 2016. Dostupné z: <https://www.csob.cz/portal/documents/10710/444804/vz-csob-2015.pdf>

Dalším zajímavým ukazatelem je obrázek 1. Z tohoto grafu je zřejmé, že se ČSOB z větší části zaměřuje na poskytování úvěrových produktů soukromým osobám. Tyto úvěry činí 48,82 % z celkové sumy poskytnutých bankovních úvěrů. Vzhledem k tomuto číslu lze v portfoliu banky očekávat větší rozmanitost úvěrových produktů cílících právě na soukromé osoby.

Konkrétní nabídku spotřebitelského úvěru, jež je hlavním cílem této kapitoly, prezentuje následující tabulka.

Tabulka 2 Nabídka spotřebitelského úvěru ČSOB

Specifikace produktu	Měsíční splátka	Úroková sazba	RPSN	Poplatky			Úrok z prodlení
				Vedení účtu	Schválení úvěru	Ostatní změny	
ČSOB půjčka na cokoli	6 778 Kč	5,9%	8,2 %	Zdarma	zdarma	500 Kč	REPO sazba ČNB + 8 % p.a.

Zdroj: ČSOB [online] 2017 [cit. 15. 4. 2017]. Dostupné z: <https://pujcka.csob.cz/pujcka>

Z tabulky výše vyplývají základní parametry úvěru. Jak u ČSOB, tak u bank následujících je nutné si uvědomit, že se vždy jedná o ideální situaci, se kterou nemohou počítat všichni příchozí klienti. Konečnou úrokovou sazbu ovlivňuje několik proměnných a konkrétní úroková je tak stanovena až po zhodnocení klientovi úvěrové minulosti. Na

druhou stranu bude tato ideální situace vstupovat do nabídky u všech analyzovaných bank, a proto bude tato práce z následujících čísel vycházet pro konečné srovnání.

Vzhledem ke konkurenci na bankovním trhu se většina bank snaží svým současným i nově přichozím klientům nabídnout výhodu, která pomůže v jejich rozhodování při volbě nové banky, respektive při zvažování odchodu z banky současné. U ČSOB je takovou výhodou snížení RPSN u poskytovaného úvěru v případě, že si klient převede svůj stávající osobní účet do ČSOB. V takovém případě se RPSN snižuje z výše uvedených 8,2 % na 6,9 %. V rámci této práce bude počítáno s klasickým RPSN, a to i přesto, že se modelový klient skutečně chystá k vybrané bance přejít.

To co bude u následujících bank rozdílné, je výše poplatků za sjednání či vedení úvěru. ČSOB sice nabízí vedení účtu a schválení úvěru zdarma, nicméně si účtuje 500 Kč za změny s úvěrem spojené. Mezi tyto změny banka řadí například zvýšení / snížení nebo odklad splátky, dále klient platí 300 Kč za upomínku a 500 Kč za výzvu k uhrazení dlužné částky. (ČSOB)

Sjednání úvěru není nijak složité. Žadatel o úvěr potřebuje pouze dva doklady totožnosti a v tomto případě také potvrzení o příjmu, neboť jak již bylo řečeno výše, není klientem dané banky a banka tak může posoudit klientovu bonitu a samozřejmě budoucí schopnost splácet.

4.2 Česká spořitelna

Česká spořitelna je co do počtu klientů největší bankou působící na českém trhu. Tomu přispívá samozřejmě její dlouhá tradice, která sahá až do 19. století, kdy došlo ke zřízení prvních spořitelen na českém území. Přestože je jejich vývoj zajímavý, není v rámci této práce na historické souvislosti prostor. Důležité je pouze říci, že po roce 1989 došlo ke změně právní formy a původně státní banka byla přeměněna na akciovou společnost. Stát si ponechal v držení 40 % akcií, 20 % získaly bezúplatným převodem obce a města, 3 % tvořila rezervu pro případné restituce a 37 % bylo privatizováno v rámci kupónové privatizace. Tato vlastnická struktura se změnila v roce 2000, kdy se 52% akcionářem stala rakouská Erste Bank. Erste bank představuje jednoho z největších evropských poskytovatelů finančních služeb a vedoucí retailové banka ve střední Evropě. Další změna přišla v roce 2002, kdy tato společnost svůj podíl navýšila na 98 % a Česká spořitelna se tak stala součástí skupiny Erste Bank Group. ČS poskytuje služby drobným klientům, malým a středním podnikům, městům a obcím, velkým

korporacím a také služby v oblasti finančních trhů. (Česká spořitelna) Finanční skupina České spořitelny není tvořena pouze samotnou bankou, ale i dalšími institucemi. Patří sem například Penzijní společnost ČS, Stavební spořitelna České spořitelny, Realitní společnost České spořitelny, REICO České spořitelny, Erste Corporate Finance, Erste Factoring, Erste Leasing nebo sAutoleasing. Vybrané ukazatele z výročních zpráv vypovídají o postavení banky v českém bankovním sektoru.

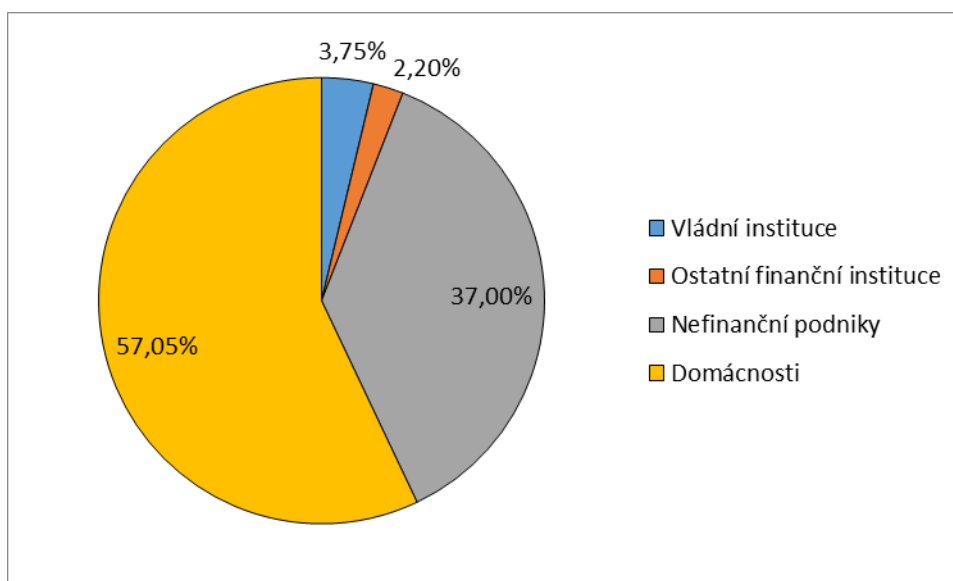
Tabulka 3 Vybrané položky z výročních zpráv České spořitelny v letech 2013 - 2015

	2013	2014	2015
Aktiva celkem (mil. Kč)	968 723	902 589	959 584
ROE (%)	1,6 %	1,7 %	1,5 %
Kapitálová přiměřenost (%)	17,7 %	18,8 %	21,7 %
Poměr úvěrů k vkladům (%)	67,3 %	73,5 %	74,6 %

Zdroj: Výroční zprávy České spořitelny 2015, 2014, 2013

Tyto hodnoty tak jasně ukazují, že také Česká spořitelna výrazně převyšuje minimální výši kapitálové přiměřenosti, která je stanovena na 8 %, což znamená, že je z tohoto pohledu finančně stabilní bankou. Nicméně ukazatel ROE v roce 2015 klesl o 0,2 %. Poměr úvěrů k vkladům České spořitelny se pohybuje v průměrných hodnotách českého bankovního sektoru, který je kolem 75 %.

Obrázek 2 Struktura poskytnutých úvěrů České spořitelny v roce 2015 (v %)

Zdroj: Česká spořitelna, a.s. Výroční zpráva 2015. Praha, 2016. Dostupné z: https://www.csas.cz/banka/content/inet/internet/cs/cs_vz2015.pdf

Z Obrázku 2 je patrné, že největšími klienty České spořitelny, co se týče úvěrových produktů, jsou právě domácnosti. Podíl poskytnutých úvěrů domácnostem z celkového počtu činí 57,05 %. Z výše uvedeného vyplývá, že Česká spořitelna svými úvěrovými produkty cílí zejména na potřeby domácností a jednotlivců. Toto tvrzení potvrzuje i rozmanitost úvěrových produktů pro fyzické osoby. Konkrétní nabídku účelového spotřebitelského úvěru prezentuje následující tabulka.

Tabulka 4 Nabídka spotřebitelského úvěru České spořitelny

Specifikace produktu	Měsíční splátka	Úroková sazba	RPSN	Poplatky			Úrok z prodlení
				Vedení účtu	Schválení úvěru	Ostatní změny	
Standardní neúčelový úvěr	6 878 Kč	8,9 %	10,5 %	zdarma	1 % z poskytnutého úvěru	zdarma	REPO sazba ČNB + 8 % p.a

Zdroj: ČS [online] 2017 [cit. 15. 4. 2017]. Dostupné z: <https://www.pujkacs.cz/?#kalkulacka-pujcka>

I v případě České spořitelny může potenciální klient využít na internetových stránkách banky úvěrovou kalkulačku, jež mu nabídne určitou představu splátky a výši úroku i RPSN. V tomto případě je na rozdíl od ČSOB kalkulačka trochu obsáhlejší. Do kalkulačky je zakomponována výhoda, kterou Česká spořitelna nabízí svým klientům. Dokáže klientovi spočítat nejdůležitější ukazatele v případě, že bude klient splácet včas a bude mu tak za včasné splácení odpuštěna jedna splátka. Díky tomu v konečném důsledku klesá jak úroková sazba, tak RPSN. V opačném případě, tedy pokud se klient s některou ze svých splátek opozdí, splátka mu vrácena nebude a skutečný úrok tak zůstává na hodnotě 8,9 % a RPSN 10,5 %. S těmito hodnotami bude počítat i tato práce.

Zajímavé jsou poplatky, které se výrazně liší od již analyzované ČSOB. V případě, že si klient sjedná půjčku online, odpadnout klientovi poplatky za vyřízení a vedení úvěrového účtu. V opačném případě, pokud klient preferuje osobní kontakt a navštíví pobočku, účtuje si banka za tento druh vyřízení poplatek. Podle aktuálního sazebníku banky je poskytnutí a správa úvěr, potažmo vyřízení úvěru vyčíslen na 1 % z poskytnutého úvěru. Tedy v tomto případě by se jednalo o 1 500,00 Kč. Následná správa úvěru je již zdarma. Ostatní změny jako snížení či zvýšení splátek nejsou zpoplatněny. Výhodou, jež by měla v rámci analýzy zaznít je skutečnost, že si klient může některé změny provádět

sám prostřednictvím internetového bankovníctví. Pokud bude klient v prodlení, účtuje si banka náklady spojené s prodlením ve výši 300 Kč. Úroky z prodlení jsou stanovené platnými právními předpisy, podle České národní banky je REPO sazba ČNB + 8 % p.a, což je v současné době 8,05 %. (ČNB)

4.3 UniCredit Bank

Celým názvem hovoříme o UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, která je českou pobočkou nadnárodní banky UniCredit Bank s celoevropským působením. Skupina UniCredit Bank datuje svůj vznik společně se založením bankovního domu Rolo Banca v 15. století. Novodobá historie je pak spojena se sloučením devíti italských bank, německou skupinou HVB Bank a italskou bankou Capitalia. V roce 1999 začala expanze banky do východní a střední Evropy. Na území České republiky zahájila banka svou činnost už v roce 1996 tehdy ještě pod několika různými názvy. V roce 2007 se jednalo o banku HVB Bank, která již v té době zaznamenala sloučení s několika bankovními institucemi. V témže roce se HVB Bank spojila s Živnostenskou bankou a vznikla tak UniCredit Bank. Ačkoli je UniCredit původně italskou institucí se sídlem v Miláně, 100% akcionářem je Bank Austria AG. Také UniCredit je orientovaná jak na fyzické osoby, tak na firemní klienty. Hlavní oblastí je Corporate finance, což je projektové, strukturované a syndikované financování, dále pak akviziční financování a financování komerčních nemovitostí. Nabízí své služby i v dalších oblastech finančního trhu. (UniCredit Bank) I v tomto případě následující tabulka uvádí vybrané ukazatele vypovídající o postavení banky na trhu.

Tabulka 5 Vybrané položky z výročních zpráv UniCredit Bank v letech 2013 - 2015

	2013	2014	2015
Aktiva celkem (mil.)	464 622	508 616	570 284
ROE (%)	6,24	8,40	9,16
Kapitálová přiměřenost (%)	15,44	14,35	14,60
Poměr úvěrů k vkladům (%)	94,66	103,32	98,58

Zdroj: Výroční zprávy UniCredit Bank 2015, 2014, 2013

V tomto případě musel být poměr úvěrů k vkladům vypočítán, a to z výroční zprávy banky jako poměr pohledávky za klienty vůči závazkům za klienty. Hodnota nad

100 % u poměru úvěrů k vkladům značí, že je banka závislá na ostatních zdrojích financování tj. úvěrech na mezibankovním trhu popřípadě půjčkám v rámci finanční skupiny UniCredit Bank. Velmi zjednodušeně lze říci, že vklady od klientů, která banka drží ve svých pasivech, nestačí na pokrytí aktiv, kterými jsou právě poskytnuté úvěry klientům. Nicméně v roce 2015 se tato závislost snížila a hodnota se dostala pod 100 %.

Konkrétní nabídku neúčelového spotřebitelského úvěru prezentuje následující tabulka.

Tabulka 6 Nabídka spotřebitelského úvěru UniCredit Bank

Specifikace produktu	Měsíční splátka	Úroková sazba	RPSN	Poplatky			Úrok z prodlení
				Vedení účtu	Schválení úvěru	Ostatní změny	
Presto půjčka	7 254 Kč	9 %	%	zdarma	1 500 Kč	5 000 Kč	REPO sazba ČNB + 8 % p.a

Zdroj: UniCredit Bank [online] 2017 [cit. 15. 4. 2017]. Dostupné z <https://www.unicreditbank.cz/cs/obcane/uvery/pujcky/presto-na-cokoliv.html>

Stejně jako jiné banky i UniCredit bank nabízí určitou výhodu, která značně ovlivňuje úrokovou sazbu, RPSN a tím také výši splátky. Dle zadaných parametrů je úroková sazba 9 %. Této sazby bylo docíleno pouze za podmínky sjednání úvěrového pojištění. Pokud by klient o toto pojištění nestál, RPSN klesá, avšak „sankce“ jsou 2 % na úrokové sazbě. Ta se tedy zvedá až na 11 %. Jako jediná banka nezobrazuje na svých oficiálních internetových stránkách RPSN. Už zde není nabídka UniCredit bank příliš výhodná. Určitá negativa dále pokračují. Vedení účtu je sice zdarma, avšak musí být splněny určité podmínky. V podstatě si klient musí do banky nechat zasílat svou mzdu, respektive její část. Vedení účtu je totiž zdarma pouze v případě, že na něj měsíčně přijde alespoň 12 000 Kč, což jen velmi zřídka představuje splátku spotřebitelského úvěru. Samotné schválení úvěru stojí klienta 1 500 Kč a to za všech okolností, tedy i v případě, že si půjčuje například minimálních 30 000 Kč. Zdá se, že až zarážející jsou poplatky za změny související s úvěrem, které jsou zpoplatněny až 5 000 Kč. Banka si za pouhé oznámení o neuhrazení splátky účtuje 30 Kč. Změna smluvní dokumentace nebo podmínek z podnětu klienta je zpoplatněna částkou 5 000 Kč. Dále má banka UniCredit Bank zpoplatněno vystavení mimořádného potvrzení na žádost klienta a to ve výši 500 Kč. Samotné upomínky mají zpoplatněny ve výši 350 a následně 500 Kč. (UniCredit Bank)

4.4 Air bank

Tato banka 21. století, jak Air Bank samu sebe označuje, vznikla na konci roku 2011. Je členem jedné z největší investiční a finanční skupiny ve střední a východní Evropě – PPF, která se kromě těchto odvětví zaměřuje také na oblast telekomunikace biotechnologie, nemovitostí, zemědělství a mnoha dalších. Dále je AirBank členem mezinárodní skupiny Home Credit Group. Jedná se o mladou, malou a dynamickou banku, která se zaměřuje především na odlišení od tradičních velkých bank, a to jak ve svém přístupu ke klientům tak v nabídce konkrétních produktů. Banka se snaží velkou část služeb poskytovat svým klientům prostřednictvím internetového bankovníctví, respektive mobilní aplikace. V roce 2016 byla Air Bank v projektu klientského ratingu GEEN vyhodnocena jako nejstřícnější banka, což se ukazuje také na meziročním nárůstu klientů. V roce 2017 přesáhl počet klientů této mladé banky 557 000, což představovalo meziroční nárůst o 17 %. Vybrané ukazatele z výročních zpráv vypovídají o postavení banky v českém bankovním sektoru (Tabulka 7). (Air Bank)

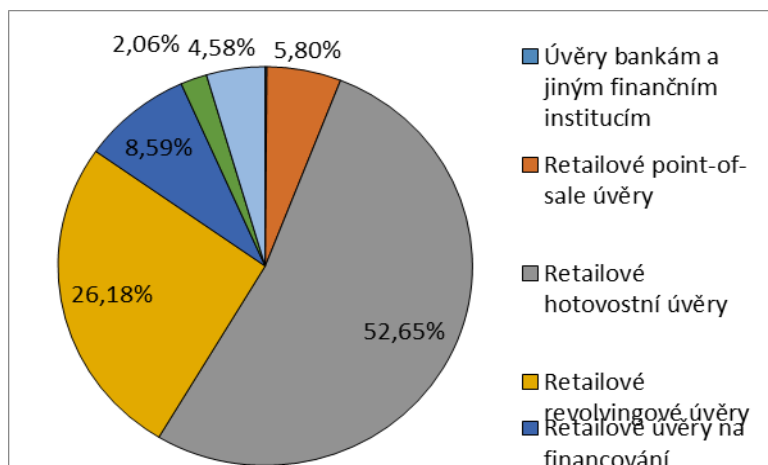
Tabulka 7 Vybrané položky z výročních zpráv Air Bank v letech 2013 - 2015

	2013	2014	2015
Aktiva celkem (mil.)	49 895	63 009	77 249
ROE (%)	-1,12	6,65	5,25
Kapitálová přiměřenost (%)	11,8	12,4	16
Poměr úvěrů k vkladům (%)	50,65	45,90	38,92

Zdroj: Výroční zprávy Air Bank 2015, 2014, 2013

Air Bank převyšuje minimální výši kapitálové přiměřenosti, která je stanovena na 8 %. Banka je z tohoto pohledu finančně stabilní bankou. V roce 2013 zaznamenala negativní ukazatel ROE, nicméně v ostatních sledovaných letech dochází k jeho zlepšení. Opačný trend je u poměrů úvěrů k vkladům. Výpočet poměru úvěrů k vkladům byl vypočítán z výroční zprávy banky jako poměr pohledávky za klienty vůči závazkům za klienty. Tento ukazatel pomalu klesá. Na první pohled se může zdát, že banka poskytuje málo úvěrů, nicméně je potřeba si všimnout, že jí zároveň rostou aktiva. Objasnění důvodu, proč klesá poměr úvěrů k vkladům, není předmětem této bakalářské práce. Pro objasnění důvodu je potřebná podrobnější analýza.

Obrázek 3 Struktura poskytnutých úvěrů Air Bank v roce 2015

Zdroj: Air bank a.s., Výroční zpráva za rok 2015. Praha, 2016. Dostupné z: <https://www.airbank.cz/file-download/vyrocní-zpráva-2015.pdf>

Z Obrázku 4 je patrné, že největší zastoupení v rámci poskytnutých úvěrů mají retailové hotovostní úvěry. Jejich podíl na celkových poskytnutých úvěrech činí 52,65 %. Do této skupiny spadají spotřebitelské úvěry. Na druhém místě jsou revolvingové úvěry, které může klient opakovaně čerpat. Konkrétní nabídku spotřebitelského úvěru prezentuje Tabulka 8.

Tabulka 8 Nabídka spotřebitelského úvěru Air Bank

Specifikace produktu	Měsíční splátka	Úroková sazba	RPSN	Poplatky			Úrok z prodlení
				Vedení účtu	Schválení úvěru	Ostatní změny	
Air Bank půjčka	6 811 Kč	7,9 %	8,2 %	Zdarma	Zdarma	Neuvedeno	REPO sazba ČNB + 8 % p.a

Zdroj: Air Bank [online] 2017 [cit. 22. 4. 2017]. Dostupné z <https://www.airbank.cz/produkty/pujcka/>

Tak jako u ostatních vybraných bank i Air Bank nabízí svým klientům online kalkulačku úvěru. Air Bank nabízí klientům půjčku s roční úrokovou sazbou 7,9 % a RPSN 8,2 %, nicméně v rámci konkurenčního boje nabízí i výhodnější variantu a to úrokovou sazbu 6,9 % a RPSN 7,13 % v případě, že klient splácí po celou dobu trvání úvěru včas. Včasným splácením se u čerpání spotřebitelského úvěru u Air Bank ušetří 1 721,00 Kč. Tohoto zvýhodnění dosáhnou ti, kteří nebudou déle než 5 dnů dlužit na splátkách více než 100 korun. Pro účely komparace byla jako porovnávaná ponechána základní nabídka, která počítá s RPSN 8,2 %. Air Bank vystupuje na bankovním trhu jako jedna z bank, která funguje bez poplatků. Nicméně při bližším prozkoumání je patrné, že

i tato banka má zpoplatněné určité úkony související s poskytováním služeb svým klientům. Banka si například za zaslání upomínky účtuje poplatek ve výši 300 Kč.

Pro čerpání daného úvěru je nutné mít zřízen běžný bankovní účet u Air Bank. Jeho vedení je zdarma. Jako i u ostatních bankovních institucí, i tato banka nabízí sjednat si daný úvěr online, aniž bychom museli navštívit jejich pobočku. Podle aktuálního ceníku nelze bohužel uvést poplatky za ostatní služby jako je třeba změna v úvěrové smlouvě apod. (Air Bank). To, co lze v tomto případě ocenit je skutečnost, že Air Bank má jako jedna z mála bank působících na českém trhu jednoduše a výstižně napsané podmínky čerpání úvěru. (Air Bank)

5 Komparace nabídek vybraných bank

Tato kapitola je pravděpodobně nejdůležitější částí práce. Jejím cílem je komparace nabídek neúčelového spotřebitelského úvěru vybraných bank. Jednotlivé nabídky jsou analyzovány výše. Všechny vychází z modelové situace, kterou zachycuje Tabulka 9.

Tabulka 9 Modelová situace klienta

Subjekt	Částka	Doba splácení	Typ úvěru
Fyzická osoba – nepodnikatel	150 000 Kč	24 měsíců	Neúčelový spotřebitelský

Zdroj: vlastní popis

Všechny uvedené případy vycházely ze skutečnosti, že klient, který má o úvěr zájem, nemá u žádné z uvedených bank veden běžný bankovní účet. Z praktického hlediska má totiž banka, která spravuje klientům běžný účet k dispozici daleko více informací, čímž může docházet k informační asymetrii. V praxi většinou banka, u které má klient veden běžný bankovní účet může nabídnout klientovi lepší úrokovou sazbu potažmo lepší RPSN, což by pro tuto práci rozhodně nebylo přínosem.

Tato kapitola je dále doplněna o postup klienta při žádosti o spotřebitelský úvěr u nabídky, která se pro něj ukáže z hlediska RPSN jako nejvýhodnější.

6.1 Nejvýhodnější nabídka

Tabulka 10 přehledně znázorňuje jednotlivé nabídky neúčelového spotřebitelského úvěru na částku 150 000,00 Kč s dobou splácení 2 roky, a to se všemi kritérii.

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že vedení úvěrového účtu je u všech vybraných bank zdarma. Schválení úvěru je zpoplatněno pouze u České spořitelny, a to ve výši 1 % z částky poskytnutého úvěru a UniCredit Bank, která svým klientům účtuje jednorázový poplatek ve výši 1 500 Kč, a to i přes konkurenční boje o klienty, které banky mezi sebou vedou. Tím se celkové náklady na úvěr klienta zvyšují, což znamená také růst RPSN. Shodně dochází u všech bank i ke zpoplatnění zasílání upomínek za pozdní platby v rozmezí od 300 do 500 Kč. Tyto informace jsou dostupné v sazebníku jednotlivých bank. Rovněž úrok z prodlení je u všech bank stejný. Z osobní zkušenosti při vypracování těchto

nabídek a zkoumání všech poplatků musím říci, že není mnohdy jednoduché a jednoznačné zjistit, které poplatky a v jaké výši se váží na sjednaný produkt. Bohužel možná v rámci konkurenčního boje o přízeň klienta nejsou tyto poplatky jasně transparentní.

Tabulka 10 Komparace nabídek spotřebitelského úvěru vybraných bank

Banka	Měsíční splátka	Úroková sazba	RPSN	Poplatky			Úrok z prodlení
				Vedení účtu	Schválení úvěru	Ostatní změny	
ČSOB	6 778 Kč	5,9 %	8,2 %	zdarma	Zdarma	500 Kč	REPO sazba ČNB + 8 % p.a.
Česká spořitelna	6 878 Kč	8,9 %	10,5 %	zdarma	1 % z poskytnutého úvěru	Zdarma	REPO sazba ČNB + 8 % p.a.
UniCredit Bank	7 254 Kč	9 %	%	zdarma	1 500 Kč	5 000 Kč	REPO sazba ČNB + 8 % p.a.
Air Bank	6 881 Kč	7,9 %	8,2 %	zdarma	Zdarma	Neuvedeno	REPO sazba ČNB + 8 % p.a.

Zdroj: z jednotlivých oficiálních internetových stránek daných bank

Všechny výše uvedené banky nabízejí svým klientům možnost využití online kalkulačky, kde se klienti mohou dozvědět o měsíční splátce, výši úrokové sazby a výši RPSN. Určitou výjimkou je v tomto případě UniCredit Bank, která RPSN u aplikace online kalkulačka nezobrazuje, což je z hlediska proklientského přístupu jednoznačně mínus. Každá z bank se navíc snaží zaujmout klienta atraktivní nabídkou. Česká spořitelna nabízí online vyřízení úvěru bez poplatků oproti vyřízení žádosti osobně na pobočce, což je ve většině případů pohodlnější i pro samotného klienta. Ten je tak ušetřen nejen ztrátě času, který stráví cestou do banky, ale u mnohdy také nepříjemného pocitu, který se může při žádosti o úvěr dostavit. V případě, že má klient zájem o spotřebitelský úvěr u ČSOB a nemá v této bance doposud veden běžný účet, jeho novým zřízením u ČSOB se sníží úroková sazba u poskytovaného úvěru. Také Air Bank přináší výhodnější úrokovou sazbu při včasné splacení. V těchto akčních nabídkách u neúčelových produktů poněkud opět „pokulhává“ UniCredit bank. Ta úrokovou sazbu snižuje pouze v případě, že si klient

k úvěru sjedná pojištění. Na druhou stranu nelze tuto bankovní instituci pouze hanit. Banka dlouhodobě nabízí navrácení části zaplacených úroků v případě refinancování. Podobné nabídky lze nalézt u většiny bank na českém trhu.

Všechny banky požadují pro vyřízení spotřebitelského úvěru dva doklady totožnosti, a to občanský průkaz a řidičský průkaz, respektive rodný list nebo pas. Jestliže klient nemá veden u dané banky běžný účet, tak jak je tomu v případě, který je analyzován v této práci, dokládá také potvrzení o příjmu a v některých případech i výpis z účtu, kam chodí pravidelná měsíční výplata. Banky si ověřují bonitu klienta a následně schopnost splácet daný úvěr bez problémů. Rychlost a administrativní náročnost vyřízení žádosti o spotřebitelský úvěr závisí na jednotlivých bankách, ale zpravidla netrvá déle než 3 dny.

Tabulka 11 Pořadí nabídek od vybraných bank podle výše měsíční splátky

Banka	Měsíční splátka
ČSOB	6 778 Kč
Česká spořitelna	6 878 Kč
Air Bank	6 881 Kč
UniCredit Bank	7 254 Kč

Zdroj: Z jednotlivých oficiálních internetových stránek daných bank

Nyní již k výběru nejlepší nabídky. Tabulka 11, uvedená výše, představuje pořadí nabídek neúčelového spotřebitelského úvěru podle výše měsíční splátky. Nabídky všech bank se výší měsíční splátky příliš neliší. Výše měsíční splátky je důležitá pro klienta z hlediska plánování svých disponibilních prostředků. Primárně jde o to, do jaké míry měsíční splátka zatíží klientův rozpočet. V případě, že je měsíční splátka příliš vysoká v porovnání s měsíčními příjmy klienta, bude mít klient pravděpodobně problémy se splácením daného úvěru. Ke snížení měsíční splátky může dojít tak, že se prodlouží doba splácení. Měsíční splátka jako kritérium výběru spotřebitelského úvěru je přinejmenším nevhodná a klient by se podle něj neměl primárně orientovat.

Tabulka 12 Pořadí nabídek od vybraných bank podle roční úrokové sazby

Banka	Úroková sazba
ČSOB	5,9 %
Air Bank	7,9 %
Česká spořitelna	8,9 %
Uni Credit Bank	9 %

Zdroj: Z jednotlivých oficiálních internetových stránek daných bank

Tabulka 12 znázorňuje pořadí nabídek neúčelového spotřebitelského úvěru podle roční úrokové sazby. Ve všech případech se jedná o fixní, tedy neměnnou úrokovou sazbu. Na prvním místě je ČSOB, která dle internetové kalkulačky nabízí úrokovou sazbu 5,9 %. Ta se umístila na prvním místě, tedy jako nejvýhodnější nabídka i při porovnání výše měsíční splátky. Na druhém místě je pak Air Bank s úrokovou sazbou 7,9 %. O procento vyšší je pak úroková sazba u České spořitelny a téměř shodná je také u UniCredit bank, kde byla sazba vypočítána na 9 %.

Nejdůležitějším ukazatelem však zůstává výše roční procentuální sazby nákladů, kterou udává tabulka číslo 13.

Tabulka 13 Pořadí nabídek podle roční procentuální sazby nákladů

Banka	RPSN
ČSOB	8,2 %
Air Bank	8,2 %
Česká spořitelna	10,5 %
UniCredit Bank	12,17 %*

Zdroj: Z jednotlivých oficiálních internetových stránek daných bank

*zjištěno na pobočce banky

Je důležité připomenout, že všechny hodnoty vycházejí z úvěru tak, jak je poskytnut běžným klientům bez jakýchkoli odměn a zvýhodnění a také bez ohledu na klientovu úvěrovou minulost. Je tedy zřejmé, že konkrétní příklady mohou klientům přinést zcela jiné sazby ať už v případě úroku nebo RPSN. Přesto lze považovat toto srovnání za přínosné, neboť všechny internetové kalkulačky vychází z ideální situace a dokáží tak namodelovat hodnoty pro srovnání parametřů úvěrů u jednotlivých bank.

Z pohledu RPSN se jako stejně výhodný jeví úvěr jak u ČSOB, tak u Air Bank. Vzhledem k tomu pak zůstává na klientovi, která banka jej osloví některou ze svých nabídek. Na posledním místě se umístila UniCredit Bank, která ze zřejmých důvodů RPSN neuvádí ani ve své online kalkulačce.

V rámci této práce se ukázalo, že výše měsíční splátky rozhodně není dostačující parametr pro porovnání výhodnosti nabídek jednotlivých bank. V případě porovnání měsíční splátky se na druhém místě umístila Česká spořitelna, jejíž RPSN je druhé nejvyšší. Vysvětlení je jednoduché. Promítl se zde poplatek za poskytnutí úvěru – 1 %. Je tedy zřejmé, že RPSN představuje nejkompexnější ukazatel, který v sobě zahrnuje celkovou cenu vypůjčených peněz.

6.2 Sjednání úvěru

Tématem této bakalářské práce je návrh spotřebitelského úvěru pro retailového klienta z pohledu RPSN. Z tabulky uvedené výše, je tedy pro klienta nejvhodnější variantou, zažádat si o neúčelový spotřebitelský úvěr u ČSOB.

Klient si může snadno zažádat o neúčelový spotřebitelský úvěr použitím internetového bankovníctví. Pouze v tom případě má-li u banky sjednaný běžný účet a tím pádem i přístup k internetovému bankovníctví. Může rovněž navštívit pobočku nebo si může zažádat o úvěr telefonicky. Ve všech případech je potřeba vyplnit žádost o poskytnutí neúčelového spotřebitelského úvěru. Klient předkládá dva doklady totožnosti – vždy občanský průkaz a druhý doklad, kterým bývá nejčastěji řidičský průkaz, ale může jím být také rodný list či pas. Následně probíhá analýza bonity klienta ze strany banky na základě předloženého potvrzení o příjmu. Banka rovněž prověřuje jeho schopnost úvěr splácet. K prověření využívá jak interních, tak externích zdrojů. Po vyhodnocení bonity je připraven návrh smlouvy k podpisu. Ve smlouvě jsou přesně vymezeny sjednané podmínky čerpání úvěru, tzn. výše měsíční splátky, úroková sazba, roční procentuální sazba nákladů, doba splácení a způsob vypořádání úvěru. Načerpané peníze jsou ve většině případů klientovi poslány na jeho běžný účet.

7 Závěr

Předmětem této bakalářské práce bylo vybrat vhodný návrh spotřebitelského úvěru pro retailového klienta z pohledu roční procentuální sazba nákladů, která představuje nejkompexnější ukazatel ceny jednotlivých nabídek úvěrů na českém trhu.

Pro naplnění daného cíle bakalářské práce byl vytvořen modelový příklad, na základě kterého byly získány nabídky od vybraných bank. V tomto případě se jednalo o klienta – fyzickou osobu, který žádal o úvěr ve výši 150 000 Kč. Doba splacení úvěru byla stanovena na 24 měsíců.

K analýze návrhů spotřebitelských úvěrů byly vybrány čtyři banky, které působí na českém bankovním trhu. Tyto banky se lišily svou velikostí i podílem, který na trhu zaujímají. Nicméně primárním kritériem byla možnost využití online kalkulačky pro výpočet spotřebitelského úvěru na internetových stránkách banky. Už při výběru bank se objevilo několik potíží. Důležité bylo rozlišovat mezi spotřebitelským úvěrem neúčelovým a spotřebitelským úvěrem účelovým, který je vždy podstatně levnější. Některé banky se zaměřují čistě jen na hypotéky nebo pouze na firemní klientelu a pro fyzické osoby nabízí pouze účelové spotřebitelského úvěru. Takovýmto případem je FioBanka. Celou komparaci navíc zkomplikovaly zvýhodněné sazby bank při řádném splacení, při pojištění úvěru apod. Záměrně byly vybrány nabídky pouze bankovních institucí, neboť služby a produkty nebankovních institucí jsou v mnohém rozdílné a měly by být spíše námětem jiné práce. Pokud by byly nebankovní instituce do komparace zařazeny, nejednalo by se z mého pohledu o objektivní srovnávání. Nebankovní poskytovatelé spotřebitelských úvěrů jsou sice oprávněni k činnosti na základě licence, kterou jim udělila Česká národní banka, a to podle zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru s datem účinnosti od 1. prosince 2016, nicméně banky jsou více zatíženy regulacemi a požadavky, což pro bankovní instituce znamená vyšší náklady, a to již z principu svého fungování. Tyto vyšší náklady mohou být následně promítnuty do úrokových sazeb nabízených služeb pro klienty.

Nakonec byly vybrány následující banky - Air Bank, Česká spořitelna, ČSOB a Unicredit Bank. Na jejich internetových stránkách byly využity možnosti online kalkulace výpočtu neúčelového spotřebitelského úvěru podle zvoleného modelového příkladu. Poté byly přehledně vypracovány jednotlivé nabídky spotřebitelského úvěru. Doplňující informace ohledně poplatků a způsobu vyřízení žádosti byly čerpány

z oficiálních internetových stránek daných bank, respektive ze zveřejněných ceníků. Důraz byl kladen především na poplatky a konečnou výši roční procentuální sazby nákladů.

Jednotlivé nabídky spotřebitelských úvěrů byly porovnány a došlo ke zjištění prezentovaným v poslední kapitole této práce. Tedy k tomu, že pokud bude klientem zohledněno pouze jedno kritérium, kterým bude právě RPSN, jako nejvýhodnější se jeví dvě z analyzovaných bank – ČSOB a Air Bank. O něco dražší je úvěr u České spořitelny a jako nejdražší se vypůjčené peníze ukázaly u UniCredit Bank.

Kromě toho, že byl nalezen nejvýhodnější spotřebitelský úvěr z hlediska roční procentuální sazby nákladů, se práce dotkla i některých dílčích témat. Při vypracování jednotlivých nabídek a hledání všech poplatků se ukázalo, že ne všechny poplatky jsou pro klienty jasně uvedeny. Možná v rámci konkurenčního boje o přízeň klienta nejsou tyto poplatky transparentní. Zajímavým tématem, které by do jisté míry rozšiřovalo tuto práci, se také ukázaly zvýhodněné nabídky jednotlivých bank. Kupříkladu pokud má klient zájem o spotřebitelský úvěr u ČSOB a nemá zde doposud zřízen běžný účet, jeho novým zřízením u ČSOB se sníží úroková sazba na úvěr. Také ostatní banky nabízí výhody a je jen na klientovi, co sám preferuje.

8 Seznam použitých zdrojů

Tištěné zdroje

[1] KOCH T. W. a S. S. MACDONALD, 2010. *Bank management*. 7th ed. Ohio: South-Western Pub. ISBN 0-324-65578-9.

[2] MEJSTRÍK, M., M. PEČENÁ a P. TEPLÝ, 2015. *Bankovníctví v teorii a praxi / Banking in Theory and Practice*, Praha: Karolinum. ISBN 978-80-246-2870-7.

[3] POLOUČEK, S. a kolektiv, 2013. *Bankovníctví*. 2. vyd. Praha: C.H.Beck. ISBN 978-80-7400-491-9.

[4] POLIDAR, Vojtěch. *Management bank a bankovních obchodů*. 2. upr. vyd. Praha: Ekopress, 1999, ISBN 80-861-1911-4.

[5] POLOUČEK, S. a kolektiv, 2009. *Peníze, banky, finanční trhy*. Praha: C.H.Beck. ISBN 978-80-7400-152-9.

[6] REVENDA, Z., M. MANDEL, J. KOPERA, P. MUSÍLEK, P. DVOŘÁK a J. BRADA, 2014. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 5. vyd. Praha: Management Press. ISBN 978-80-7261-279-6.

[7] ROSE, P. S. a S. C. HUDGINS, 2008. *Bank Management and Financial Services*. 7th ed. Singapore: McGraw-Hill. ISBN 978-007-125967-5.

[8] SYROVÝ, Petr. *Financování vlastního bydlení*. 4. přeprac. vyd. Praha: Grada, 2005, ISBN 80-247-1097-8.

[9] ŠVARCOVÁ, Jana. *Ekonomie – stručný přehled: teorie a praxe aktuálně a v souvislostech*. Zlín: CEED, 2016. ISBN 978-80-87301-21-0.

Elektronické a ostatní zdroje

[10] Bankovní statistika ČNB [online] [cit. 15. 4. 2017]. Dostupné z https://www.cnb.cz/cs/statistika/menova_bankovni_stat/bankovni_statistika/bank_stat_komentar.html

[11] ČNB – Výpočet úroku z prodlení [online] [cit. 15. 4. 2017]. Dostupné z https://www.cnb.cz/cs/faq/vypocet_uroku_z_prodleni.html

[12] ČSOB - půjčka [online] [cit. 15. 4. 2017]. Dostupné z <https://www.csob.cz/portal/lide/produkty/pujcky/pujcka-na-lepsi-bydleni#poplatky>

[13] Irena Landerová – ústní sdělení (pracovnice banky UniCredit Bank, Horní náměstí 6 Znojmo). Dne 7. 11. 2017

[14] Jak jsou na tom banky, ČNB [online] [cit. 15. 4. 2017]. Dostupné z https://www.cnb.cz/cs/faq/jak_je_na_tom_banky.html

[15] Kdo jsme, Česká spořitelna. [online] [cit. 1. 12. 2017] Dostupné z <https://www.csas.cz/cs/o-nas/kdo-jsme>

[16] Licence, oprávnění k činnosti nebankovního poskytovatele [online] [cit. 15. 4. 2017]. Dostupné z <http://akschejbal.cz/licence-opravneni-k-cinnosti-nebankovniho-poskytovatele-spotrebitelskeho-uveru>

[17] Nový zákon o spotřebitelském úvěru [online] [cit. 15. 4. 2017]. Dostupné z <https://www.hypotecnibanka.cz/o-bance/pro-media/tiskove-zpravy/ostatni/novy-zakon-o-spotrebitelskem-uveru-meni-od-1-prosince-podminky/>

[18] O bance, UniCredit Bank [online] [cit. 1. 12. 2017]. Dostupné z <https://www.unicreditbank.cz/cs/o-bance/banka/o-bance.html>

[19] Ochrana spotřebitele [online] [cit. 15. 4. 2017]. Dostupné z https://www.cnb.cz/cs/spotrebitel/ochrana_spotrebitele/spotrebitelsky_uver.html

[20] O ČSOB a skupině. [online] [cit. 30. 11. 2017]. Dostupné z <https://www.csob.cz/portal/o-csob/o-csob-a-kbc/o-csob-a-skupine>

[21] Rozsudek SDEU ze dne 15. března 2012, věc C-453/10.

[22] Sazebník UniCredit Bank [online] [cit. 15. 4. 2017]. Dostupné z https://www.unicreditbank.cz/content/dam/cee2020-pws-cz/cz-dokumenty/dokumenty-produkty/sazebniky/Sazebnik_CZ_retail_IND_02_2016.pdf

[23] Sbírka předpisů České republiky, [online] [cit. 15. 4. 2017]. Dostupné z <http://www.sbirka.cz/POSL4TYD/NOVE/16-257.htm>

[24] Směrnice 98/7/ES

[25] Struční životopis naší banky. Air Bank [online] [cit. 1. 12. 2017]. Dostupné z <https://www.airbank.cz/o-air-bank>

[26] Zákon č. 190/2004 Sb., o dluhopisech, ve znění pozdějších předpisů

Seznam tabulek

Tabulka 1 Vybrané položky z výročních zpráv ČSOB v letech 2013 - 2015.....	23
Tabulka 2 Nabídka spotřebitelského úvěru ČSOB	24
Tabulka 3 Vybrané položky z výročních zpráv České spořitelny v letech 2013 – 2015..	25
Tabulka 4 Nabídka spotřebitelského úvěru České spořitelny.....	26
Tabulka 5 Vybrané položky z výročních zpráv UniCredit Bank v letech 2013 - 2015..	28
Tabulka 6 Nabídka spotřebitelského úvěru UniCredit Bank	32
Tabulka 7 Vybrané položky z výročních zpráv Air Bank v letech 2013 - 2015	33
Tabulka 8 Nabídka spotřebitelského úvěru Air Bank.....	30
Tabulka 9 Modelová situace klienta	32
Tabulka 10 Komparace nabídek spotřebitelského úvěru vybraných bank	33
Tabulka 11 Pořadí nabídek od vybraných bank podle výše měsíční splátky	34
Tabulka 12 Pořadí nabídek od vybraných bank podle roční úrokové sazby	39
Tabulka 13 Pořadí nabídek podle roční procentuální sazby nákladů	35

Seznam obrázků

Obrázek 1 Struktura poskytnutých úvěrů ČSOB v roce 2015 (v %).....	23
Obrázek 2 Struktura poskytnutých úvěrů České spořitelny v roce 2015 (v %).....	26
Obrázek 3 Struktura poskytnutých úvěrů Air Bank v roce 2015 (v %).....	30

Seznam zkratk

ČNB	Česká národní banka
p. a.	per annum / ročně
RPSN	Roční procentní sazba úroků
SÚ	Spotřebitelský úvěr
ČSOB	Československá obchodní banka
ČS	Česká spořitelna
UCB	UniCredit Bank

